

Statenmededeling

Onderwerp

Implementatie van de nieuwe Wet natuurbescherming

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Datum

5 januari 2016

Documentnummer

GS: 3899650

PS: 3923909

Kennisnemen van

- de nieuwe bevoegdheden die provincies krijgen op grond van de nieuwe Wet natuurbescherming;
- de planning voor de Statenvoorstellen die Gedeputeerde Staten in verband met de implementatie van de nieuwe Wet natuurbescherming ter besluitvorming aan uw Staten zullen voorleggen.

Aanleiding

Rijk en provincies hebben in het Bestuursakkoord Natuur (2011) en het Natuurpact (2013) afspraken gemaakt over de decentralisatie van het natuurbeleid. Het rijk treedt terug en provincies krijgen vrijwel de volledige verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het natuurbeleid. Taken en bevoegdheden waarover in 2011 en 2013 bestuurlijke afspraken gemaakt zijn, worden formeel aan de provincies overgedragen in de nieuwe Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Provincies krijgen daarmee ook formeel de regie in handen. In dit opzicht is de Wnb het sluitstuk van de decentralisatie.

Naast de decentralisatie van taken en bevoegdheden voorziet de Wet natuurbescherming in de samenvoeging en modernisering van de bestaande afzonderlijke natuurwetten. De natuurwetgeving in Nederland is momenteel voor het belangrijkste deel geregeld in drie afzonderlijke wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. In deze wetten is de bescherming van gebieden (Natura 2000), de bescherming van planten en dieren en de bescherming van bossen geregeld. De huidige wetgeving voor het natuurbeleid is complex, versnipperd en sluit op onderdelen niet meer goed aan bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. De drie huidige natuurwetten zijn gemoderniseerd en overzichtelijk samengevoegd in een integrale nieuwe wet: de Wet natuurbescherming. Het zoeken naar verbindingen tussen natuur en maatschappij wordt hierdoor vereenvoudigd en het vinden van verbindingen kansrijker. Dit versterkt de verbinding tussen natuur en sectoren zoals bijvoorbeeld de landbouw, bosbouw, jacht, bouw, recreatie en industrie.

Inwerkingtreding Wet natuurbescherming

De Wnb is op 15 december 2015 aangenomen door de Eerste Kamer en op 19 januari 2016 gepubliceerd in [het Staatsblad](#). De invoeringsdatum van de Wnb is nog niet definitief vastgesteld. Volgens de laatste planning van het ministerie van Economische Zaken zal de Wnb op 1 januari 2017 in werking treden.

De modernisering van de wetgeving is daarmee nog niet afgerond. Nadat de Wnb in werking is getreden zal deze worden geïntegreerd in de Omgevingswet.

In deze statenmededeling zijn de bevoegdheden geschetst die provincies op grond van de Wnb krijgen, de instrumenten die provincies daarbij ter beschikking krijgen en de planning voor de Statenvoorstellen die wij voor de invulling daarvan aan uw Staten zullen aanbieden.

Bevoegdheid

Op basis van de bestaande natuurwetgeving en op basis van de bestuurlijke afspraken uit 2011 en 2013 over de decentralisatie, voeren provincies een belangrijk deel van het natuurbeleid al uit.

Voor de uitvoering van het natuurbeleid in Noord-Brabant is het strategisch beleid vastgesteld in de nota 'Brabant: Uitnodigend Groen' (BrUG). Hierin hebben uw Staten de ambities voor het integrale natuur- en landschapsbeleid voor de periode 2012-2022 vastgelegd. Ondanks de bezuinigingen van het rijk hebben uw Staten besloten om vast te houden aan de ambitie van het eveneens door uw Staten aangewezen Natuurnetwerk Brabant. Voor de realisatie hiervan is het Groen Ontwikkelfonds ingericht. Met de vaststelling van BrUG en de aanwijzing van het Natuurnetwerk Brabant, is in Brabant al invulling gegeven aan belangrijke verplichtingen die de provincies op grond van de Wnb krijgen. Als gevolg van de afspraken met rijk zullen ook taken met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving worden overgedragen aan de provincies.

Provincies zorgen voor de uitvoering (vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH))

Rijk en provincies hebben bestuurlijk afgesproken dat vrijwel alle uitvoeringstaken ten aanzien van de bescherming van natuurgebieden, de bescherming van planten en dieren en de bescherming van bossen, zullen worden overgedragen aan provincies.

Gedeputeerde Staten zijn op basis van de huidige wetgeving nu al bevoegd voor de VTH-taken in het kader van de bescherming van natuurgebieden (huidige Natuurbeschermingswet 1998) en faunabeheer (huidige Flora- en faunawet). Op basis van de decentralisatie-afspraken zal het rijk de nu nog bij de minister van Economische Zaken berustende VTH-taken vrijwel geheel overdragen aan de provincies. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten op grond

Datum

5 januari 2016

Documentnummer

GS: 3899650

PS: 3923909

van de Wnb ook bevoegd gezag zullen worden voor de VTH-taken in het kader van de bescherming van dieren en planten en de bescherming van bossen.

Daarnaast zal het rijk ook de taken van het huidige Faunafonds aan provincies overgedragen. Het Faunafonds is de organisatie die tegemoetkomingen in schade kan uitkeren aan grondgebruikers als beschermde dieren schade veroorzaken aan landbouwgewassen. Deze bevoegdheid zal het rijk aan Gedeputeerde Staten overdragen.

Datum

5 januari 2016

Documentnummer

GS: 3899650

PS: 3923909

Gemeenten zijn het loket

De gemeenten zijn in principe het loket voor burgers en bedrijven. Dit betekent dat als voor activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor de natuur ook een omgevingsvergunning van de gemeente nodig is, geen aparte natuurvergunning meer nodig is van de provincie. Een aanvraag om een omgevingsvergunning bij de gemeente zal namelijk ook getoetst worden op de gevolgen voor natuur. Als er gevolgen zijn, vraagt de gemeente een verklaring van geen bedenkingen aan bij Gedeputeerde Staten.

Provinciale Staten stellen kaders via verordeningen

Als gevolg van de nieuwe taken en bevoegdheden van provincies krijgen provincies ook meer regelgevende bevoegdheden dan zij nu hebben. Het rijk stelt hiervoor instrumenten beschikbaar zodat provincies de regie kunnen voeren over het natuurbeleid in de eigen provincie. Gedeputeerde Staten kunnen hiervoor beleidsregels vaststellen. Provinciale Staten kunnen verordeningen vaststellen. In een aantal gevallen moeten Provinciale Staten verordeningen vaststellen. Ten aanzien van welke onderwerpen Provinciale Staten verordeningen kunnen, dan wel moeten, vaststellen is in het navolgende toegelicht.

De bevoegdheden van Provinciale Staten om op basis van de huidige regelgeving verordeningen vast te stellen is momenteel beperkt. Deze bevoegdheid geldt nu slechts voor twee onderwerpen: het stellen van regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden die als gevolg van stikstofdepositie onder druk staan (huidige Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013) en het vrijstellen van de gevallen waarin geen ontheffing nodig is voor de bestrijding van in het wild levende dieren die schade veroorzaken aan bijvoorbeeld landbouwgewassen (huidige Verordening vrijstellingen ex artikel 65 Flora- en faunawet 2007 Noord-Brabant).

Vanwege de uitbreiding van de bevoegdheden van de provincies ten aanzien van de uitvoering van natuurbeleid krijgen Provinciale Staten ook meer instrumenten in handen om de natuurgebieden, beschermde planten en dieren en bossen te beschermen zodat provincies op een gebiedsgerichte wijze invulling kunnen geven aan de natuuropgaven. In een aantal gevallen moeten Provinciale Staten hiervoor regels stellen via een verordening, terwijl dat in andere gevallen een keuze is.

Faunabeheer, jacht en schadebestrijding

Belangrijke nieuwe bevoegdheden van Provinciale Staten om verordeningen vast te stellen betreffen het faunabeheer. De Faunabeheereenheid is de organisatie die het faunabeheer in de provincie coördineert. De basis hiervoor vormt het Faunabeheerplan dat voorziet in een samenhangende aanpak van het beheer van in het wild levende populaties dieren en de bestrijding van schade die wilde dieren kunnen veroorzaken aan bijvoorbeeld de openbare veiligheid en de landbouw. Nieuw in de Wnb is dat in het bestuur van de Faunabeheereenheid niet alleen jachthouders vertegenwoordigd moeten zijn, maar ook maatschappelijke organisaties. Dit vergroot een transparante aanpak. Provinciale Staten dienen via een verordening regels te stellen aan de Faunabeheereenheid en aan het Faunabeheerplan dat zij opstellen. Nieuw in de Wnb is dat de uitoefening van de jacht onderdeel wordt van het Faunabeheerplan. Het Faunabeheerplan voorziet daarmee in een samenhangende aanpak van populatiebeheer, de uitoefening van de jacht en schadebestrijding. Tot slot kunnen Provinciale Staten ook eisen stellen aan de wildbeheereenheden die het Faunabeheerplan van de Faunabeheereenheid uitvoeren.

Bescherming van natuurgebieden en wilde planten en dieren

Naast meer bevoegdheden ten aanzien van het faunabeheer, krijgen Provinciale Staten ook meer bevoegdheden ten aanzien van de bescherming van natuurgebieden (Natura 2000) en de bescherming van in het wild levende planten en dieren. Zo kunnen Provinciale Staten via een verordening bepalen dat het vaststellen van een provinciaal programma noodzakelijk is ter bescherming van natuurgebieden of in het wild leven planten en dieren. Deze bevoegdheid staat echter los van de landelijke Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS, die medio 2015 is ingevoerd, blijft ook na inwerkingtreding van de Wnb een landelijk programma. Ook kunnen Provinciale Staten activiteiten, die geen bedreiging vormen voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, vrijstellen van de vergunningplicht. Dit is momenteel een bevoegdheid die enkel bij het rijk berust. Provinciale Staten krijgen dezelfde bevoegdheid in het kader van beschermde, maar veel voorkomende, in het wild levende planten en dieren.

Bescherming van bossen

Tot slot krijgen Provinciale Staten ook bevoegdheden om het areaal aan bos te beschermen. Dit is op grond van de huidige wetgeving (Boswet) een bevoegdheid van het rijk. Om het totaal aan areaal bos te behouden moet het kappen van bomen vooraf gemeld worden en moet herstel plaatsvinden door het planten van nieuwe bomen. Provinciale Staten stellen in een verordening de regels vast voor de wijze van indiening van een melding en het herplanten van bomen.

Datum

5 januari 2016

Documentnummer

GS: 3899650

PS: 3923909

Kernboodschap

1. Gedeputeerde Staten bereiden Statenvoorstellen voor ter implementatie van de nieuwe Wet natuurbescherming

Ter implementatie van de nieuwe Wnb bereiden wij Statenvoorstellen voor. Hierbij worden voorstellen gedaan ter invulling van de nieuwe verordenende bevoegdheden van Provinciale Staten zoals hiervoor beschreven.

2. Handhaven van natuurambities bij implementatie van de nieuwe Wet natuurbescherming

Uitgangspunt van het Bestuursakkoord 2015 - 2019 is dat we onze natuurambities handhaven. De ambities en kaders voor het provinciale natuur- en landschapsbeleid hebben uw Staten in 2012 vastgesteld in 'Brabant: Uitnodigend Groen'. Om tot 'uitnodigend groen' te komen, stellen we niet de eigen wetmatigheden en procedures centraal, maar bewegen we maximaal mee met ideeën en plannen van anderen. Hierbij verbinden we het beleidsveld ecologie steviger met economie, groene innovatie en vrijetijdseconomie.

Consequenties

Consequentie van de Wnb is dat uw Staten een verordening moeten vaststellen ter implementatie van de Wnb. Op welke onderdelen uw Staten een verordening moeten, dan wel kunnen, vaststellen is in het voorgaande beschreven.

Europese en internationale zaken

Europese en internationale verplichtingen, zijn net als in de huidige natuurwetgeving, leidend voor de nieuwe Wet natuurbescherming. Dit betreft onder andere de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn, het Biodiversiteitsverdrag, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. In het Natuurpact is afgesproken dat de verplichtingen van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de overige internationaal afgesproken biodiversiteitsdoelen leidend zijn in de inspanningen van provincies op het gebied van gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Communicatie

Via deze statenmededeling worden uw Staten geïnformeerd over de nieuwe bevoegdheden en de planning voor het aanbieden van de Statenvoorstellen. Op verzoek van uw Staten kan hierover een informatiebijeenkomst worden gehouden.

Vervolg

De Wnb zal naar verwachting op 1 januari 2017 in werking treden. Deze invoeringsdatum is echter nog niet definitief. Op grond van de Wnb zal het rijk ook de uitvoeringsregelgeving, zoals nu is geregeld in diverse Algemene Maatregelen van Bestuur en Ministeriële regelingen, samenvoegen in één Besluit natuurbescherming en in één Regeling Natuurbescherming.

Datum

5 januari 2016

Documentnummer

GS: 3899650

PS: 3923909

Uitgaande van inwerkingtreding van de nieuwe Wnb op 1 januari 2017 zullen wij in november 2016 het Statenvoorstel inzake de Verordening natuurbescherming aan uw Staten aanbieden zodat hierover voor inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming een besluit kan worden genomen.

Datum

5 januari 2016

Documentnummer

GS: 3899650

PS: 3923909

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: Erik van Herk, HvHerk@brabant.nl,
Cluster Natuur, Water en Milieu, Programma Natuur

Opdrachtnemer: Sylvia Kardon, SKardon@brabant.nl,
Cluster Natuur, Water en Milieu, Programma Natuur